

Финансиски извештаи и извештај на независните ревизори

КБ Прв отворен доброволен пензиски фонд,
Скопје

31 декември 2009

Содржина

	Страна
Извештај на независните ревизори	1
Извештај за нето средствата на Фондот	3
Извештај за работењето на Фондот	4
Извештај за промените на нето средствата	5
Финансиски показатели според сметководствени единици	6
Извештај за бројот на сметководствени единици	7
Белешки кон финансиските извештаи	8
Прилози	18

Извештај на независните ревизори

Grant Thornton DOO
M.H.Jasmin 52 v-1/7
1000 Skopje
Macedonia

T +389 (2) 3214 700
F +389 (2) 3214 710
www.grant-thornton.com.mk

До Раководството и Основачите на

КБ Прв отворен доброволен пензиски фонд - Скопје

Извршивме ревизија на придружните финансиски извештаи на КБ Прв отворен доброволен пензиски фонд - Скопје (во понатамошниот текст “Фондот“) со состојба на и за годината што заврши на 31 декември 2009 година, кои се состојат од Извештај за нето средствата на Фондот, Извештај за работењето на Фондот, Извештај за промените на нето средствата, Финансиски показатели според сметководствени единици, Извештај за бројот на сметководствени единици како и преглед на значајните сметководствени политики, други објаснувачки белешки и прилози вклучени на страните 3 до 21.

Одговорност на Раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за изготвување и објективно презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување и Правилникот за сметковниот план, формата и содржината на основните финансиски извештаи и дополнителните извештаи на пензиските фондови. Оваа одговорност вклучува: креирање, имплементирање и одржување на внатрешна контрола релевантна за изготвување и објективно презентирање на такви финансиски извештаи кои не содржат материјално значајни грешки како резултат на измама или грешка; избор и примена на соодветни сметководствени политики и донесување на разумни сметководствени проценки соодветни на околностите.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на извршената ревизија. Ние ја извршивме ревизијата во согласност со Меѓународните Стандарди за Ревизија. Тие стандарди бараат наша усогласеност со етичките барања, како и тоа ревизијата да ја планираме и извршуваме на начин кој ќе ни овозможи да стекнеме разумно уверување дека финансиските извештаи не содржат материјално значајни грешки. Ревизијата вклучува спроведување на процедури со цел стекнување ревизорски докази за износите и објавувањата во финансиските извештаи.

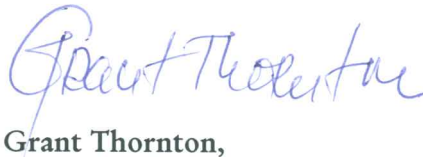
Избраните процедури зависат од проценката на ревизорот, и истите вклучуваат проценка на ризиците од постоење на материјално значајни грешки во финансиските извештаи, било поради измама или грешка. При овие проценки на ризиците ревизорот ја зема во предвид внатрешната контрола релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи на Фондот со цел креирање на такви ревизорски процедури кои ќе бидат соодветни на околностите, но не и за потребата да изрази мислење за ефективноста на внатрешната контрола на Фондот.

Ревизијата, исто така вклучува и оценка на соодветноста на применетите сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на раководството, како и оценка на севкупната презентација на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека стекнатите ревизорски докази претставуваат задоволителна и соодветна основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

Според наше мислење, финансиските извештаи на Фондот ја прикажуваат реално и објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на Фондот на ден 31 декември 2009 година како и резултатот од работењето, Промените на Нето Средствата за годината која што тогаш завршува, како и Финансиските показатели според сметководствените единици и бројот на сметководствените единици во согласност со Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување и Правилникот за сметковниот план, формата и содржината на основните финансиски извештаи и дополнителните извештаи на пензиските фондови.

Grant Thornton,

Скопје,
22 Јануари 2010

Извештај за нето средствата на Фондот

	Белешки	(во илјади Денари) На 31 декември 2009
Средства		
Парични средства	3	2.00
Побарувања од продажба на хартии од вредност		-
Побарувања по основ на вложувања		0.03
Побарувања од Фондот на ПИОМ		-
Побарувања од други пензиски фондови		-
Побарувања за дадени аванси		-
Побарувања од пензиските друштва или чуварот на имот		-
Побарувања од државата и други институции		-
Побарувања за хартии од вредност купени директно од издавачот		-
Платени трошоци за идните периоди и недостасана наплата на приходи		-
Вложувања во хартии од вредност и депозити		
Финансиски средства кои се чуваат за тргување		-
Финансиски средства кои се расположиви за продажба		-
Финансиски средства кои се чуваат до достасување	4	180.30
Вкупно средства		182.33
Обврски		
Обврски за неконвертирани придонеси		-
Обврски по основ на вложување во ХВ, депозити и пласмани		-
Обврски за исплата на пензии/пензиски надоместоци спрема членовите на пензискиот фонд - достасани и неисплатени		-
Обврски за пренос на средства на други пензиски фондови по основ на промена на членство		-
Краткорочни обврски за заеми и кредити		-
Долгорочни обврски за заеми и кредити		-
Обврски кон Друштвото за управување со Фондот		0.16
Обврски за брокерски и посреднички провизии		-
Останати обврски на пензискиот фонд		-
Пасивни временски разграничувања		-
Вкупно обврски		0.16
Нето средства на Фондот		182.17
<i>Број на издадени сметководствени единици</i>		<i>1,817.955826</i>
<i>Вредност на сметководствена единица (во Денари)</i>		<i>100.204385</i>
Парични приливи по основ на уплатени придонеси од членови на фондот		181.96
Парични приливи по основ на пренос на средства од други фондови од промена на членство		-
Парични одливи по основ на исплатени пензии		-
Парични одливи по основ на преноси на средства во други фондови од промена на членство		-
Добивка/(Загуба) од тековната финансиска година		0.21
Акумулирана добивка/(Загуба) од претходни години		-
Ревалоризација на хартии од вредност расположиви за продажба		-
Вкупно обврски во однос на изворите на средствата		182.17

Овие финансиски извештаи се одобрени за издавање од Раководството на Фондот на 18 Јануари 2010 и потпишани во негово име од:

Г-дин Јанко Тренкоски
 Генерален Директор

Г-дин Бојан Стојаноски
 Втор Генерален Директор

Г-дин Филип Николоски
 Трет член на Управниот Одбор

Придружните белешки се составен дел на финансиските извештаи

Извештај за работењето на Фондот

	Белешки	(во илјади Денари) Година што завршува на 31 декември 2009
Приходи од вложувања		
Приходи од камати и амортизација на премијата/дисконтот на хартиите од вредност кои достасуваат на фиксен датум	5	0.26
Приходи од дивиденди		-
Реализирани капитални добивки		-
Позитивни курсни разлики од монетарни ставки без финансиските инструменти		-
Други неспоменати приходи		-
Вкупно приходи од вложувања		0.26
Расходи		
Трошоци од работење со пензиското друштво и чуварот на имот		0.05
Расходи по основ на камати		-
Реализирани капитални загуби		-
Негативни курсни разлики од монетарни ставки без финансиските инструменти		-
Расходи за брокерски провизии и останати посреднички трошоци		-
Загуба поради оштетување		-
Други неспоменати расходи		-
Вкупно расходи		0.05
Нето добивка од вложувања		0.21
Нереализирани добивки / (загуби) од вложувања во хартии од вредност		
Нереализирана капитална добивка / (загуба) од вложувања во хартии од вредност		-
Нето курсни разлики од вложување во финансиски инструменти		-
Вкупно нереализирани добивки / (загуби) од вложувања во хартии од вредност		-
Нето зголемување / (намалување) на нето средствата на Фондот		0.21

Извештај за промените на нето средствата

	(во илјади Денари) Година што завршува на 31 декември 2009
Нето добивка од вложувања	0.21
Вкупно нереализирани добивки / (загуби) од вложувања во хартии од вредност	-
Ревалоризација на хартиите од вредност расположливи за продажба	-
Зголемување / (намалување) на нето средствата на Фондот	0.21
Парични приливи по основ на уплатени придонеси	181.96
Парични приливи на средства од други пензиски фондови од промени на членство	-
Парични одливи по основ на исплатени пензии / пензиски надоместок	-
Парични одливи на средства во други пензиски фондови од промена на членство	-
Вкупно зголемување на нето средствата од трансакции со сметководствените единици на пензискиот фонд	181.96
Вкупно зголемување / (намалување) на нето средствата	182.17
Нето средства на почетокот на годината	-
Нето средства на крајот на годината	182.17
Број на сметководствени единици	
Издадени сметководствени единици врз основа на уплатени придонеси	1,817.955826
Издадени сметководствени единици врз основа на пренос на средства од други фондови од промена на членство	-
Повлечени сметководствени единици врз основа на исплата на пензии	-
Повлечени сметководствени единици врз основа на пренос на средства во други фондови од промена на членство	-
Број на сметководствени единици	1,817.955826

Финансиски показатели според сметководствени единици

	(во илјади Денари) На 31 декември 2009
Нето средства на Фондот на почетокот на годината	-
Број на сметководствени единици на почетокот на годината	-
Вредност на сметководствени единици на почеток на годината (во Денари)	100.000000
Нето средства на Фондот на крајот на годината	182.17
Број на сметководствени единици на крајот на годината	1,817.955826
Вредност на сметководствени единици на крајот на годината (во Денари)	100.204385
Дополнителни показатели и податоци	
Однос - расходи ¹ / просечни нето средства на Фондот ²	0.00
Однос - нето добивка од вложувања / просечните нето средства на Фондот ³	0.001
Стапка на принос на Фондот ⁴	-

¹Показателот се добива кога вкупните расходи од Извештајот за работењето на Фондот ќе се поделат со просечните нето средства на Фондот;

²Просечните нето средства на Фондот се добиваат кога збирот на вредностите на нето средствата на Фондот од последниот пресметковен ден од секој месец во периодот кој е предмет на анализа ќе се подели со бројот на месеците;

³Вредноста на односот се добива кога ќе се подели нето добивката/(загубата) од вложувања, со просечната вредност на нето средствата на Фондот;

⁴Се пресметува во согласност со формулата од Правилникот за проценка на средствата на фондот.

Извештај за бројот на сметководствени единици

Опис	(во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено) Година што завршува на 31 декември 2009	
	Број на сметководствени единици	Извори на средствата на Фондот
На почетокот на годината	-	-
Издадени сметководствени единици врз основа на уплатени придонеси во текот на годината	1,817.955826	181.96
Издадени сметководствени единици врз основа на пренос на средства од други фондови од промена на членство во текот на годината	-	-
Повлечени сметководствени единици врз основа на исплата на пензии	-	-
Повлечени сметководствени единици врз основа на пренос на средства во други пензиски фондови од промена на членство	-	-
Вкупен број на сметководствени единици на крајот на годината	1,817.955826	181.96
Вредност на сметководствената единица		
На почетокот на годината (во Денари)	100.00000	
На крајот на годината (во Денари)	100.204385	

Белешки кон финансиските извештаи

1 Општи информации

КБ Прв отворен доброволен пензиски фонд - Скопје (“Фондот”) е отворен инвестициски фонд основан во согласност со Законот за пензиско и инвалидско осигурување (Службен весник број 80/93 и неговите измени и дополнувања), Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување (Службен весник број 07/08) и Законот за инвестициони фондови (Службен весник број 9/00). Фондот го сочинуваат средствата од доброволните придонеси на членовите на Фондот и приносите од инвестираните придонеси, намалени за надоместоците што се наплатуваат од доброволниот пензиски фонд.

Сопственици на Фондот се неговите членови.

Со средствата на Фондот управува КБ Прво пензиско друштво АД, Скопје, (“Друштво за управување со средствата на Фондот”), врз основа на одлука на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување (Одлука со број 02-02 од 02 декември 2009). Средствата на Фондот се целосно одвоени од средствата на Друштвото за управување со средства. Банката чувар на имотот е НЛБ Тутунска Банка АД Скопје (“НЛБ”).

На 31 декември 2009 вкупниот број на членови на Фондот изнесува 24 од кои 23 се членови на 2 пензиски шеми, а 1 е индивидуален договор за членство.

2 Сметководствени политики

Во продолжение се прикажани основните сметководствени политики употребени при подготовката на овие финансиски извештаи.

2.1 Основа за подготовка

Финансиските извештаи на Фондот се подготвени во согласност со Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување и Правилникот за сметковниот план, формата и содржината на основните финансиски извештаи и дополнителните извештаи на пензиските фондови.

Подготовката на овие финансиски извештаи во согласност со претходно споменатата рамка бара употреба на одредени критични сметководствени проценки. Таа исто така бара раководството на Фондот да употребува свои проценки во процесот на примена на сметководствените политики.

Финансиски извештаи се подготвени со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2009. Тековните податоци прикажани во овие финансиски извештаи се изразени во илјади Денари.

2.2 Парични средства

Паричните средства и еквиваленти вклучуваат салда во банките за уплатени пензиски придонеси и инвестициски цели по набавна вредност.

2.3 Финансиски средства

Фондот ги класифицира своите финансиски средства во следните категории: финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби, кредити и побарувања и финансиски средства кои се чуваат до доспевање. Раководството ги класифицира своите вложувања во моментот на нивното првично признавање.

Финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби

Оваа категорија на финансиски средства се состои од хартии од вредност кои се чуваат за тргување. Едно финансиско средство се класифицира како средство наменето за тргување доколку се стекнува со цел генерирање на добивка од краткорочни флукуации на цената или доколку е вклучено во портфолиото за кое постои краткорочен фактички облик на остварување добивка.

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се не-деривативни финансиски средства со фиксни или одредени плаќања кои не котираат на активен пазар. Тие се појавуваат кога Фондот одобрува пари или услуги директно на коминтенти без намера за размена на побарувањето.

Финансиски средства кои се чуваат до доспевање

Вложувања кои се чуваат до достасување се не-дериватни финансиски средства со фиксни или одредливи начини на плаќање и фиксна доспеаност, при што раководството на Фондот има позитивна намера да ги чува до нивното доспевање. Доколку Фондот продаде значаен износ на финансиските средства кои се чуваат до доспевање пред нивното доспевање, целата категорија на овие средства се рекласифицира во финансиските средства кои се чуваат за тргување.

Почетно признавање на финансиските средства

Купувањето и продавањето на финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби се признаваат на датумот на тргувањето - датум кога Фондот се обврзува да го купи или продаде средството.

Сите финансиски средства различни од средствата по објективна вредност преку добивки и загуби почетно се признаваат според објективната вредност зголемена за трошоците на трансакциите. Кредитите се признаваат кога се даваат готовински средства на позајмувачот. Средствата по објективна вредност преку добивки и загуби почетно се признаваат според нивната објективна вредност, при што трошоците на трансакциите се признаваат во билансот на успех.

Последователно мерење

Средствата по објективна вредност преку добивки и загуби последователно се евидентирани по нивната објективна вредност или по нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка доколку со овие средства активно не се тргува на пазарот за хартии од вредност.

Добивките и загубите од промената на објективната вредност на “средствата по објективна вредност преку добивки и загуби” се вклучуваат во билансот на успех како “нереализирани добивки и/или загуби” за периодот кога тие се јавуваат. Доколку хартиите од вредност се продадат или нивната доспеаност поминува, добивките и загубите се прикажани во Извештајот за профит и трошоци во рамките на “реализирана добивка и / или загуба”.

**Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)**

После почетното признавање, хартиите од вредност кои се чуваат до достасување се мерат според нивната амортизирана вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка. Нереализираните приходи од камата и амортизацијата на дисконтот / (премијата) се признаваат како приходи и трошоци за периодот.

Објективна вредност

Објективна вредност е износот за кој средството може да биде разменето, или обврската подмирена помеѓу запознаени и спремни страни преку непосредна трансакција.

Објективната вредност на хартиите од вредност со кои се тргува во Република Македонија се добива преку утврдување на нивната пазарна вредност. Само пазарните цени кои се резултат од тргување на Македонската берза на хартии од вредност се користат за утврдување на објективната вредност на хартиите од вредност со кои се тргува во Република Македонија.

Објективната вредност на хартиите од вредност со кои се тргува во земјите членки на Европската Унија, Јапонија и САД, треба да биде еднаква на нивната пазарна вредност. При утврдување на објективната вредност на финансиските средства со кои се тргува во земјите членки на Европската Унија, Јапонија и САД се користат единствено пазарните цени кои се резултат на регулаторните секундарни пазари.

Амортизирана набавна вредност

Амортизираната набавна вредност ја претставува вредноста на идните парични текови дисконтирани со примена на ефективната каматна стапка. Ефективната каматна стапка е дисконтна стапка по која сегашната, дисконтирана вредност на сите идни парични текови се сведува на трошокот на набавка при почетното мерење, а претставува интерна стапка на принос на финансиското работење.

Престанување на признавање на финансиски средства

Финансиските средства престануваат да се признаваат кога правото за добивање на паричниот тек од финансиските средства истекло или кога Фондот ги префрлил сите ризици и награди за сопственост. Финансиските расходи престануваат да се признаваат кога се укинати - т.е. кога обврската е прекината, откажана или истечена.

При продажба, финансиските средства престануваат да се признаваат со користење на просечни цени.

Средства на Фондот и стратегија за вложување

Во согласност со ограничувањата предвидени според Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување, средствата на Фондот може да се вложуваат само во следните видови на финансиски инструменти:

- Банкарски депозити во банки кои имаат дозвола издадена од НБРМ доколку носат камата, најмногу до 60% од вредноста на средствата на доброволниот пензиски фонд;
- Обврзници и други хартии од вредност што ги издала или за кои гарантира НБРМ, најмногу до 80% од вредноста на средствата на доброволниот пензиски фонд;
- Сертификати за депозит, комерцијални записи и обврзници издадени или гарантирани од банки кои имаат дозвола издадена од НБРМ, најмногу до 60% од вредноста на средствата на доброволниот пензиски фонд;

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

Стратегија на Фондот за вложување (продолжува)

- Хартии од вредност врз основа на хипотека издадени од банки кои имаат дозвола издадена од НБРМ, најмногу до 60% од вредноста на средствата на доброволниот пензиски фонд;
- Обврзници и други хартии од вредност што ги издава или за кои гарантира Република Македонија најмногу до 80% од вредноста на средствата на доброволниот пензиски фонд;
- Акции издадени врз основа на одобрение од Комисијата за хартии од вредност на РМ од домашни акционерски друштва кои не се инвестициони фондови, кои котираат на официјалниот пазар на берзата на долгорочни хартии од вредност или на друг организиран пазар на хартии од вредност во Република Македонија што го контролира Комисијата, најмногу до 30% од вредноста на средствата на доброволниот пензиски фонд;
- Обврзници издадени врз основа на одобрение од Комисијата за хартии од вредност на РМ од домашни акционерски друштва кои не се банки, кои котираат на официјалниот пазар на берзата на долгорочни хартии од вредност или на друг организиран пазар на хартии од вредност во Република Македонија што го контролира Комисијата, најмногу до 40% од вредноста на средствата на доброволниот пензиски фонд;
- Комерцијални записи издадени од акционерски друштва во Република Македонија кои не се банки, најмногу до 40% од вредноста на средствата на доброволниот пензиски фонд;
- Документи за удел и акции на инвестициони фондови во Република Македонија кои имаат одобрение од Комисијата за хартии од вредност на РМ, најмногу до 5% од вредноста на средствата на доброволниот пензиски фонд;
- Обврзници и други хартии од вредност издадени од странски влади и централни банки на земјите членки на Европската унија и земјите членки на ОЕЦД, најмногу до 50% од вредноста на средствата на доброволниот пензиски фонд;
- Должнички хартии од вредност издадени од Европската централна банка, Европската инвестициона банка и Светската банка, најмногу до 50% од вредноста на средствата на доброволниот пензиски фонд;
- Должнички хартии од вредност кои имаат рејтинг препорачлив за инвестирање според меѓународни кредитни рејтинг агенции, издадени од единиците на локалната самоуправа, недржавни, странски компании или банки од земјите членки на ЕУ и земјите членки на ОЕЦД, најмногу до 30% од вредноста на средствата на доброволниот пензиски фонд;
- Акции издадени од странски компании или банки кои имаат рејтинг препорачлив за инвестирање според меѓународни кредитни рејтинг агенции, со кои се тргува на главните берзи во земјите членки на ЕУ и земјите членки на ОЕЦД, најмногу до 30% од вредноста на средствата на доброволниот пензиски фонд;
- Документи за удел, акции и други хартии од вредност издадени од овластени отворени и затворени инвестициони фондови со седиште во земја членка на ЕУ и земјите членки на ОЕЦД, најмногу до 30% од вредноста на средствата на доброволниот пензиски фонд;
- Друг вид на вложување согласно актите на Агенцијата, под услов тоа да не е во спротивност со Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување, по претходно мислење на Комисијата за хартии од вредност на РМ.

2.4 Оштетување на финансиските средства

Средства евидентирани по амортизирана набавна вредност

На секој датум на билансирање, Фондот проценува дали постои објективен доказ за оштетување на финансиското средство. Финансиското средство или група на финансиски средства се оштетени само доколку постои објективен доказ за оштетување како резултат на еден или повеќе настани што се појавиле по првичното признавање на средствата (“случај на загуба“) и дека тој случај на загуба (или случаи) влијае на предвидениот иден готовински тек на финансиското средство или група финансиски средства кои можат веродостојно да се проценат.

Износот на загубата претставува разлика помеѓу евидентируваниот износ на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови (исклучувајќи ги идните загуби по основ на кредитот) дисконтирани со примена на изворната ефективна каматна стапка на финансиското средство. Побарувањата со краткорочно доспевање не се дисконтираат. Евидентируваниот износ на средството се намалува преку употребата на сметка за резервирање поради оштетување, со истовремено признавање на соодветниот расход поради оштетување во тековниот биланс на успех.

Средства евидентирани по објективна вредност

На секој датум на билансирање, Фондот проценува дали постои објективен доказ за оштетување на финансиското средство. Значителното или пролонгирано опаѓање на објективната вредност на финансиското средство под неговата набавна вредност претставува објективен доказ при утврдувањето на можноста од оштетување. Доколку постои таков доказ за финансиските средства расположливи за продажба, кумулативната загуба - измерена како разлика меѓу набавната вредност и тековната објективна вредност се признава во билансот на успех. Доколку, во последователен период, објективната вредност на должнички инструмент класифициран како расположлив за продажба се зголеми, а зголемувањето може објективно да се поврзе со настан кој се јавува по признавањето на загубата поради оштетување во тековните добивки или загуби, загубата поради оштетување се намалува преку билансот на успех.

2.5 Побарувања и обврски по основ на вложувања во хартии од вредност

Побарувањата и обврските по основ на вложувања во хартии од вредност се однесуваат на продавањето и купувањето на хартиите од вредност и се признаваат како средства и/или обврски на датумот на тргување, а се подмируваат на датумот на плаќање.

2.6 Нето средства на Фондот

Нето средствата на Фондот ги сочинуваат вкупните средства на Фондот намалени за вредноста на обврските на Фондот.

2.7 Вредност на сметководствената единица

Вредноста на сметководствената единица ја претставува вредноста на нето средствата на Фондот поделена со вкупниот број на сметководствени единици на датумот на пресметка. Исклучок претставува вредноста на сметководствената единица на првиот датум на проценка по првата уплата на придонеси која е утврдена на 100 денари, во согласност со Правилникот за проценка на средствата на пензиските фондови.

2.8 Стапка на принос на пензискиот фонд

Стапката на принос се пресметува за 36, 24 и 12 месеци, а потоа се конвертира во еквивалентна годишна стапка на принос, изразена во проценти, со две децимални места.

Стапката на принос за 36 месечен период, конвертирана во еквивалентна годишна стапка, е еднаква на трет корен од вредноста на сметководствената единица на крајот на периодот за кој се пресметува, поделена со вредноста на сметководствената единица пред 36 месеци, намалена за еден и изразена во проценти.

Стапката на принос за 24 месечен период, конвертирана во еквивалентна годишна стапка, е еднаква на квадратен корен од тековната вредност на сметководствената единица на крајот на периодот за кој се пресметува, поделена со вредноста на сметководствената единица пред 24 месеци, намалена за еден и изразена во проценти.

Стапката на принос за 12 месечен период, која истовремено е годишна стапка на принос, е еднаква на вредноста на сметководствената единица на крајот од периодот за кој се пресметува, поделена со вредноста на сметководствената единица пред 12 месеци, намалена за еден и изразена во проценти.

2.9 Приходи од камати

Приходите од камати вклучуваат приходи од купонска камата на обврзници и приходи од орочени средства. Приходите по основ на камати се евидентирани врз основа на временското разграничување.

2.10 Надоместоци за управување со Фондот

Фондот исплаќа надоместоци на Друштвото за управување со средствата на Фондот на месечно ниво во износ од 0.15% од вредноста на вкупно управуваните нето средства на Фондот. Годишниот надоместок за управување со Фондот изнесува 1.8% од вкупните нето средства на Фондот.

2.11 Расходи за посреднички провизии

Овие расходи се однесуваат на надоместоците кои се исплаќаат на финансиските посредници (банки и брокерски куќи) кои купуваат хартии од вредност во име на Фондот.

2.12 Реализирани добивки/загуби

Реализираните добивки/загуби вклучуваат добивки и загуби по основ на продажба на хартии од вредност, нивелирање на цени при набавка на хартии од вредност и наплата на довтасани главници и камати на хартии од вредност купени со премија или дисконт. Реализираните добивки/загуби се признаваат како приходи и расходи во моментот на нивното настанување.

Добивките и загубите по основ на продажба на хартии од вредност претставуваат разлика помеѓу продажната вредност и сметководствената вредност.

Сметководствената вредност претставува вредност на хартиите од вредност утврдена на крајот од претходната година или нивната набавна вредност доколку хартиите од вредност се набавени во тековната година.

2.13 Нереализирани добивки/загуби

Нереализираните добивки/загуби се признаваат како разлика помеѓу трошокот за набавка и објективната вредност на хартиите од вредност односно амортизираната набавна вредност. При достасување на главницата или нејзин дел, како и при продажба на хартиите од вредност, износот на нереализираните добивки и загуби се пренесува како реализирани добивки/загуби за периодот.

2.14 Амортизација на дисконтот/премијата на хартиите од вредност

Амортизацијата на дисконтот/премијата на хартиите од вредност е евидентирана преку одложените приходи/трошоци и пресметаните трошоци/приходи. Во моментот на доспевање или продажба на хартиите од вредност, износот на амортизацијата се пренесува како реализирана капитална добивка или загуба.

2.15 Добивки/загуби од курсни разлики

Трансакциите во странска валута се евидентираат во Денари според курсот кој важен на денот на трансакцијата. Средствата и обврските се евидентираат според важечкиот курс на денот на извештајот за нето средствата на Фондот со состојба на датумот на известување. Разликите се евидентираат во билансот на успех како добивки/загуби.

2.16 Данок на добивка

Во согласност со Член 18 од Законот за инвестициони фондови, Фондот нема својство на правен субјект во Република Македонија и оттаму не подлежи на оданочување.

2.17 Трансакции со поврзани субјекти

Поврзан субјект во однос на одредено правно лице или физичко лице е:

- поединечен акционер или група акционери кои поседуваат најмалку 20% од акциите со право на глас или иако поседуваат помал процент, можат да влијаат посредно или непосредно врз одлучувањето во тоа правно лице;
- било кое друго правно лице во кое првото правно лице, посредно или непосредно, поседува најмалку 20% од акциите со право на глас или иако поседува помал процент, може да влијае посредно или непосредно врз одлучувањето на тоа правно лице;
- било кое друго правно лице во кое еден акционер, посредно или непосредно, поседува повеќе од 30% од акциите со право на глас и во ист временски период истиот акционер поседува повеќе од 30% од акциите со право на глас во првото правно лице;
- физичко лице или лица кои имаат непосредна или посредна контрола, или се контролирани од или се под заедничка контрола на правното лице;
- член на управен одбор, надзорен одбор или член на друг орган на управување или надзор на правното лице и
- во врска со лицата наведени погоре, било кој член на потесното семејство или сродник заклучно со втор степен на крвно сродство.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2009 година
(Сите износи се во илјади Денари, освен ако не е поинаку наведено)

3 Парични средства

2009

Тековни сметки во НБРМ за уплатени придонеси

2.00

2.00

Со состојба на 31 декември 2009 година, сметките на Фондот кај НБРМ се каматоносни со годишна каматна стапка од 5.1% на годишно ниво.

4 Финансиски средства кои се чуваат до достасување

2009

Краткорочни депозити

180.30

180.30

Краткорочни депозити

Со состојба на 31 декември 2009 година средствата на Фондот во износ од Денари 180.30 илјади претставуваат орочени депозити во домашни банки како што следува:

Банка	Бр. на договор	Износ на депозит	Датум на депонирање	Датум на достасување	Во Денари Каматна стапка
Инвестбанка АД Скопје	19383	86,472	12/22/2009	12/22/2010	10.00%
Алфа Банка АД Скопје	0900-117	93,600	12/30/2009	12/30/2010	10.00%
Вкупно		180,072			

Пресметаната камата за периодот кој завршува на 31 декември 2009 година изнесува Денари 229.

5 Приходи од камати и амортизација на премијата/дисконтот на хартиите од вредност кои достасуваат на фиксен датум

2009

Приходи од камати од депозити

0.23

Приходи од камати на парични средства

0.03

0.26

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

6 Управување со ризици од финансирање

Деловните активности на Фондот се изложени на различни ризици од финансиски карактер. Активностите на управување со ризиците од финансирање вклучуваат анализа, проценка, прифаќање и управување со ризиците. Фондот се стреми кон постигнување на соодветна рамнотежа меѓу ризикот и надоместот и минимизација на потенцијалните негативни ефекти врз финансиската успешност.

Политиките на Фондот за управување со ризици имаат за цел да ги идентификуваат и анализираат овие ризици, да воспостават соодветни лимити и контрола на ризиците, како и да ги следат ризиците и придржувањето кон лимитите преку веродостојни и современи информатички системи. Фондот редовно врши испитување на политиките и воспоставените системи за управување со ризикот согласно со пазарните промени, промените во продуктите и најдобрата пракса.

Управувањето со ризици го вршат вработените од секој сектор. Тие ги идентификуваат и проценуваат ризиците од финансирање во обемот на нивната работа и преку тесна соработка со цел навремено да дејствуваат.

6.1 Пазарни ризици

Фондот е изложен на пазарни ризици. Пазарните ризици произлегуваат од отворената позиција на Фондот на ефектот од флукуацијата на пазарните каматни стапки, како и од ефектот од флукуацијата на курсевите на странските валути. Друштвото за управување со средствата на Фондот утврдува прифатливи лимити на ризик, кои се базираат на нивно секојдневно следење.

Каматен ризик

Фондот е изложен на ефектите од флукуацијата на нивоата на пазарните каматни стапки врз неговата финансиска состојба и парични текови.

Табелата подолу ги анализира средствата и обврските на Фондот, групирани според нивната доспеаност врз основа на преостанатиот период од датумот на балансирање до договорниот датум на доспевање на ден 31 декември 2009 (во илјади Денари).

31 декември 2009	До 3 месеци	Од 3 до 12 месеци	Од 1 до 5 години	Над 5 години	Не каматон.	Фиксни каматни стапки	Вкупно
Средства							
Парични средства	2.00	-	-	-	-	-	2.00
Побарувања по основ на вложувања	0.03	-	-	-	-	-	0.03
Хартии од вредност кои се чуваат до достасување	-	180.30	-	-	-	-	180.30
Вкупно средства	2.03	180.30	-	-	-	-	182.33
Обврски							
Вкупно обврски	0.16	-	-	-	-	-	0.16
Каматно сензитивен јаз на средствата и обврските	1.87	180.30	-	-	-	-	182.17

Табелата подолу ја сумира ефективната каматна стапка на Фондот:

31 декември 2009	МКД	ЕУР	УСД	ЦХФ	ГБП
Средства					
Парични средства	5.1%	-	-	-	-
Хартии од вредност кои се чуваат до достасување	10%	-	-	-	-
Останати средства на Фондот	-	-	-	-	-

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со ризици од финансирање (продолжува)

Пазарни ризици (продолжува)

Валутен ризик

Фондот е изложен на ризик во однос на ефектите од движењата на нивото на девизни курсеви кои се одразува врз финансиската позиција и готовинскиот тек. Следните табели ја сумираат нето позицијата на валутен ризик на Фондот на 31 декември 2009 година (во илјади Денари).

31 декември 2009	МКД	ЕУР	УСД	ЦХФ	Останати	Вкупно
Средства						
Парични средства	2.00	-	-	-	-	2.00
Побарувања по основ на вложувања	0.03	-	-	-	-	0.03
Хартии од вредност кои се чуваат до достасување	180.30	-	-	-	-	180.30
Вкупно средства	182.33	-	-	-	-	182.33
Обврски	-	-	-	-	-	-
Вкупно обврски	0.16	-	-	-	-	0.16
Нето отворена билансна позиција	182.17	-	-	-	-	182.17

6.2 Ризик од ликвидност

Фондот е изложен на дневни повлекувања на средства од своите расположливи готовински ресурси на тековните сметки, доспеаните депозити, по основ на одобрени кредити, како и останати повлекувања.

Следните табели ги анализираат средствата и обврските на Фондот, групирани според нивната доспеаност врз основа на преостанатиот период од датумот на билансирање до договорниот датум на доспевање (во илјади Денари).

31 декември 2009	До 3 месеци	Од 3 до 12 месеци	Од 1 до 5 години	Над 5 години	Вкупно
Средства					
Парични средства	2.00	-	-	-	2.00
Побарувања по основ на вложувања	0.03	-	-	-	0.03
Хартии од вредност кои се чуваат до достасување	-	180.30	-	-	180.30
Вкупно средства	2.03	180.30	-	-	182.33
Обврски					
Вкупно обврски	0.16	-	-	-	0.16
Кумулативен ликвидносен јаз на средствата и обврските	1.87	180.30	-	-	182.17

ПРИЛОЗИ

Прилози

Со состојба на и за годината што завршува на 31 Декември 2009

(Сите износи се во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

Табела 1 Извештај за структурата на инвестициите на Фондот

а) Акции

	Број на акции	Трошок на набавка по акција	Вкупен трошок на набавка	Вредност на акцијата на денот на известув.	Вкупна вредност на денот на известув.	% на издавачот	% од вредноста на средства на Фондот
Акции издадени во Република Македонија							
<i>Обични акции</i>	-	-	-	-	-	-	-
<i>Приоритетни акции</i>	-	-	-	-	-	-	-
Вкупни инвестиции во акции издадени во Република Македонија	-	-	-	-	-	-	-
Акции издадени во земјите членки на Европската Унија, САД и Јапонија							
<i>Обични акции</i>	-	-	-	-	-	-	-
Вкупни инвестиции во акции во земјите членки на Европската Унија, САД и Јапонија	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно вложувања во акции	-	-	-	-	-	-	-

б) Обврзници

	Номинална вредност	Трошок на набавка	Вкупна вредност на денот на известување	% на издавачот	% од вредноста на средствата на Фондот
Обврзници издадени или гарантирани од Владата на РМ	-	-	-	-	-
Вкупно инвестиции во обврзници издадени или гарантирани од Владата на РМ	-	-	-	-	-
Вкупно инвестиции во обврзници	-	-	-	-	-

ц) Други должнички хартии од вредност и удели во отворени инвестициони фондови

	Номинална вредност	Трошок на набавка	Вкупна вредност на денот на известување	% на издавачот	% од вредноста на средствата на Фондот
Државни обврзници издадени од страна на Владата на РМ	-	-	-	-	-
Вкупно инвестиции во државни обврзници издадени од страна на Владата на РМ	-	-	-	-	-
Удели во отворени инвестициски фондови издадени во земјите членки на Европската Унија, САД и Јапонија	-	-	-	-	-

Прилози

Со состојба на и за годината што завршува на 31 Декември 2009

(Сите износи се во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

Извештај за структурата на инвестициите на Фондот (продолжува)

Други должнички хартии од вредност и удели во отворени инвестициони фондови (продолжува)

д) Пласмани и депозити

	Трошок за набавка (во Денари)	Вкупна вредност на денот на известување	% од вредноста на средствата на Фондот
Краткорочни депозити	180.30	180.30	98.89%
Вкупно пласмани во банки	180.30	180.30	98.89%

е) Структура на инвестициите на Фондот по видови на финансиски средства

	Вкупна вредност на денот на известувањето	% од вредноста на средствата на Фондот
Акции	-	-
Обврзници и други долгорочни хартии од вредност	-	-
Краткорочни хартии од вредност	-	-
Останати хартии од вредност	-	-
Парични средства	2.00	1.09%
Пласмани во банк и и депозити	180.30	98.89%
Останати средства	0.03	0.02%
Вкупно средства на Фондот	182.33	100.00%

Табела 2 – Извештај за реализираните добивки и загуби на Фондот

Датум на продажба	Видови на хартии од вредност	Број на продадени хартии од вредност	Евидентиран износ на хартии од вредност	Продажни цени	Реализирани добивки / (загуби)
	Обични акции издадени во РМ	-	-	-	-
	Вкупно	-	-	-	-
	Обични акции издадени од странски компании и банки	-	-	-	-
	Вкупно	-	-	-	-
	Обврзници издадени или гарантирани од Владата на РМ	-	-	-	-
	Вкупно	-	-	-	-
	Вкупно	-	-	-	-

Прилози

Со состојба на и за годината што завршува на 31 Декември 2009

(Сите износи се во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

Табела 3 – Извештај за нереализираните добивки и загуби на Фондот

Датум на проценка	Видови на хартии од вредност	Куповна цена	Вредност на датумот на известув ање	Нереали зиран добивк и/ (загуби)	Нето курсни разлики добивк и/ (загуби)	Аморти зација за дисконт /преми и	Усог ласу вање на вред носта
	Обични акции издадени во РМ	-	-	-	-	-	-
	Приоритетни акции издадени во РМ	-	-	-	-	-	-
	Обични акции издадени од странски компании и банки	-	-	-	-	-	-
	Обврзници издадени и/ или гарантирани од Владата на РМ	-	-	-	-	-	-
	Државни записи издадени од Владата на РМ	-	-	-	-	-	-
	Удели во странски отворени инвестициски фондови	-	-	-	-	-	-
	Вкупно нереализирани добивки/ (загуби)	-	-	-	-	-	-

